

ORDENANTZA ZK. 17

AGURAIINGO UDALA

ARABAKO LURRALDEA

EUSKARAREN ERABILERARI BURUZKO ORDENANTZA
AGURAIINGO UDALERRIAN

Euskeraren erabilera normalizatzeko, abenduaren 24ko, 10/1982 Oinarrizko Legeak, hiritarren hizkuntz eskubideak ezagutzearen ondorio bezala Administrazio Publikoentzat zenbait betebeharrak ezarri zituen.

XEDAPEN OROKORRAK

1. Artikulua- Euskara, Euskal Herriaren berezko hizkuntza, Aguraingo Udalaren hizkuntza ofiziala da

Kontutan izanik EHAE.ko bi hizkuntza ofizialak, benetako berdintasuna izatetik oso urrun daudela, Aguraingo Udalak euskarari tratu berezi bat emateko bideak ikasiko eta proposatuko ditu.

2.- Artikulua- Aguraingo Udalak, bere jardueretan eta harremanetan, EHAE.aren hizkuntza ofizialak, orohar, erabiliko ditu oraingo Ordenantzaren xedatutakoari egokitzuz. Aguraingo biztanleek bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea dute.

EUSKARAREN ERABILERA UDALAREN BARRUAN

3.- Artikulua

1. Udal langileek hiritarrei euskaraz hitz egingo diete, azken hauek erabili nahi duten hizkuntzari buruz egindako aukera errespetatuz. Horretarako hiritarren eskariei euskaraz erantzun diezaketenean udal langile haiek bere lanpostuan identifikatu beharko dute "Nirekin Euskaraz" inskripzioa duten errotuluen bidez.

2. Udalaren barruko administrazio jardueran bi hizkuntza ofizialetan egin ahal izango da baina, baldin bertako langileek euskararen nahiko jakitea duten administrazio unitaterik bada, euskaraz bakarrik egingo da.

4.- Artikulua

Hiritarrei Udalean beraien kudeaketak egiteko emango zaizkien udal inprimakiak euskaraz eta gazteleraz egongo dira.

5.- Artikulua- Egoitzak, zerbitzuak, bulegoak, e.a. adierazten dituzten errotuluak euskaraz eta gazteleraz egongo dira. Halere, jendearen gehiengoaren ulermena bermatzen bada euskaraz bakarrik idatziko dira.

6.- Artikulua- Udal zigiluen testua euskaraz eta gazteleraz idatzia egongo da.

7. Artikulua- Erregistro orokorrean sartutako dokumentuak horiek dauden hizkuntza ofizialetan garatuko dira.

8.- Artikulua- Aguraingo Udalerrian edo Euskadiko gainerakoetan helbidea duten pertsona fisiko edo juridikoei zuzenduko zaizkien berriemateak edo jakinarazpenak euskaraz eta gazteleraz izango dira, udal entitateak aurretik jarritako egitura eta eredu batekin. Baldin interesdunak euskaraz bakarrik idatzia izan dadin bere gogoia agertzen badu hizkuntza horretan bakarrik egin daitekela kaltetan gabe.

9.- Artikulua

1. Udal propaganda, kartelak, iragarkiak, e.a., ordenantzak, barruko eta udal entitateari atxikitako erakundeen erregelamenduak, baita aurrekontuak, eta bandoak euskaraz eta gazteleraz idatziko dira. Aldizkarietan eta, orokorki, udal argitalpen guztietan gutxienez testuaren % 50 euskararen presentzia bermatuko da.

2. Era berean, udal ebazpenak bi hizkuntza ofizialetan argitaratuko dira Aguraingo Udalak egituratutako ereduetan

10.- Artikulua- Udal organo guztiek izango dute eskubidea ohiko laneko hizkuntza bezala euskara erabiltzeko. Zentzu horretan erabakia hartzen duten organoen bilkurak euskaraz egingo dira baina beti hizkuntza hori ez dakiten kide haiek bilkuren garapen normalerako bideak izan ditzatela bermatuz.

Laneko ohiko hizkuntza bezala euskara aukeratu duten organoetatik datozen aktak eta, orokorki, agiriak, euskaraz eta gazteleraz idatziko dira.

11.- Artikulua- Udal kide anitzeko organoen bilkuretarako deialdiak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira, laneko hizkuntza bezala euskara hartu izan duten organoei dagozkienak salbu, hauek euskaraz bakarrik gauzatuko dira, itzulpena horrela eskatzen duten kidei bakarrik eginez.

12.- Artikulua- Deialdia egiten den egunean, derrigorrezko hizkuntz eskakizuna jarria duten, funtzionario edo mugagabeko kontratuko langileak diren, lanpostuen plazak

betetzeko prozeduretan, eskakizun hori betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarrietan, hautaketa prozesuan onartu ahal izateko baldintza bezala, zehazten den arabera, edo prestakuntza ikastaroaren eta funtzionario egoera lortu aurretik aurrakusi izan den pratika denboraren ondoren edo, hala denean, mugagabeko kontratua gauzaten denean.

Hori guztia, HEAEko Administrazio Publikoetan lanpostuak betetzeko eta hautaketa prozesuetan euskararen balorazioa objetiboki egiteko irizpide bezala hizkuntz eskakizunaren irudia jarriz, 10/1982 Legean emandako irizpideak eta jarraipideak jasotzen dituen hizkuntza normalizaziorako bereziki zuzendutako Tituluan, Euskal Funtzio Publikoaren, 6/1989 Legean ezarritakoan, eta aipatutako prozesuaren plangintzako bigarren ekitaldia arautzen duten oinarriak jarriz EHAE-ren Administrazio Publikoetan euskararen erabilera normalizatzeko plangintzako prozesuaren antolamendu arloan emandako Eusko Jaurlaritzaren zenbait dekretu desberdinetan aurkitzen diren xedapenak testu bat bakarrean biltzen dituen eta erregularizatu, argitu eta armonizatzen dituen EH.AEko administrazio publikoetan euskararen erabilera normalizatzeko prozesua erregulatzen duen Dekretuan, oinarrituz.

13.- Artikulua

1. Udalak beste Administrazio batzuei beraien harremanetan bidaliko dizkien agiriak pixkanaka-pixkanaka euskaraz eta gazteleraz idatziko dira aurretik toki entitateak jarritako eruedetan horrela eginez.

2. Aguraingo Udalak beste Administrazioen jakinean jarriko du bidaliko zaizkion agiri guztiak euskaraz ere idatziak izan daitezen nahi duela.

14.- Artikulua- Udalak sinatzen dituen kontratuak eta hitzarmenak euskaraz eta gazteleraz idatziak izango dira jarritako eruedetan, beti pixkanaka-pixkanaka euskaraz sinatzea ahaleginduz, sinatzen duen pertsonak, instituzioak edo entitateak kontratua edo hitzarmena oso-osorik ezagutzea bermatuz.

EUSKARAREN SUSTAPENA AGURAINGO UDALERRIAN

15.- Artikulua- Udalak honako helburu hauek lortu ahal izateko behar diren neurriak jarriko ditu:

- Euskara dakiten hiritarren kopurua gehitzea bere euskalduntzeko eta/edo normalizatzeko bideak erraztuz.

- Hizkuntza horren erabilera sustatzea eta bultzatzea, bai euskaldunen aldetik, bai ikasten ari direnen aldetik.

16.- Artikulua- Udalak, euskararen erabileraren sustapenean diharduen kolektiboekin, elkarteekin eta taldeekin batera, udalerriko gizarte bizitzaren euskalduntzea lortzeko

bidezkoak iruditzen diren prozesuak sustatuko ditu, herriko sektore guzteintzat, kultur eta jolasbidezko ekintzak antolatuz, euskararen erabilerari laguntzeko helburu nagusienarekin.

17.- Artikulua- Udalerriko kaleen, bideen, auzoen, ibaien eta erreken izen ofizialak zehaztean, hitzen euskaldun jatorria errespetatuko da..

18.- Artikulua- Trafikoko seinaleak eta Udalak bide publikoan instalatzen dituen eta lehendik instalatuak dituen iragarkiak bi hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

Aurreko hori horrela egon arren, bere ulergarritasuna bermatzen bada eta nazioarteko arauak errespetatzen bada, eskarazko testuari emango zaio lehentasuna.

19.- Artikulua- Kultura, kirol edo jolasbidezko izaerako beraien jarduerak direla eta dirulaguntzaren bat Aguraingo Udaletik jasotzen duen edozein pertsonak edo elkarteak, beraien jarduerari buruz argitaratzen dituzten idatziak, iragarkiak, abisuak eta bestelako adierazpenak, euskaraz, edo bi hizkuntza ofizialetan argitaratzea eta ezagutaraztea beharturik dago; modu berdinean jokatu behar du bai ahozko bai idatzizko propaganda denean ere.

20.- Artikulua- Euskaraz edota bi hizkuntzetan idatzitako errotuloak jartzen dituzten merkataritza edo industria establezimenduek Udaletik dirulaguntza bat jasotzeko eskubidea izango dute ondoren zehazten denaren arabera:

a) Dirulaguntzaren zenbatekoa:

Errotuloa euskara hutsean jarriz gero, kostuaren %50 ordainduko du Udalak (gehienez ere 300€) eta euskaraz eta gaztelaniaz jarriz gero, betiere, euskarazko testuari lehentasuna emanez kokapen, neurri edota intentsitateari dagokionez, dirulaguntza kostuaren %25 izango da (gehienez ere 150€).

b) Bete beharreko baldintzak:

Errotuloko testuak zuzen idatzita beharko du eta, hala eskatzen duenari, aholku emango dio Udaleko Euskara Zerbitzuak testuaren egokitasun gramatikala bermatzeko asmoz. Errotuloan izena edota izen-deiturak bakarrik agertzen direnean ez da dirulaguntzarik emango.

c) Aurkeztu beharreko dokumentazioa:

Dirulaguntza jaso ahal izateko eskabidea aurkeztu beharko da Udal-bulegoetan, ezarriko den testua zehaztuz baita errotuloaren gastuari buruzko faktura ere atxikiz.

21.- Artikulua- Zirkoek, barrakek, kioskoek eta, orkorki, udalaren herri jabetzako lurretan aldibaterako edozein instalazioak, kartelak, iragarkiak eta orokorki bere jardueraren zabalkundeari buruzko idatzi guztiak baita musika euskarria bere jarduerako iraupenaren denboraren gutxienez %20a, euskaraz, edo bi hizkuntzetan, idazten ahaleginduko dira; aipatutako euskarrien zabalkunderako behar diren mekanismoak Udalak jarriko ditu, instalazioa jartzeko baimenaren baldintzen artean oharpen horiek jasoko dira, eta Udalak gauzatu beharko du hori.

22.- Artikulua- Udalak, udalerrriaren barne geltokiren bat duten garraio publikoen arduradunei eskatuko die garraio horietako inprimakiak, iragarkiak, abisuak eta orokorki adierazpenak bi hizkuntza ofizialetan egiteko eta euskaraz bakarrik herriko jendearen ulermena bermatzen bada.

EUSKARA IRAKASKUNTZAN

23.- Artikulua

1. Udala eskolaratzearen hasieratik hurbil dauden adineko haurren gurasoengana zuzenduko da euskaraz ikasteari buruzko ikuspegi positiboaz informatzeko.
2. Gainera, jarduerak gauzatuko ditu euskalduntze bermerik handienak eskaintzen dituzten hizkuntza ereduak, hezkuntza ez-unibertsarioaren eremuan, zabalkunde aurrerakor bat emateko, batez ere matrikulatzeko epeak hasten direnean, baita ere euskaraz ikasketak egitea aukeratu duten eskolaumeek hasi zuten ereduak beraien ikasketak amaitu ahal izateko behar dena jarriz.
3. Udalak Ikasleen Gurasoen Elkarteekin eta Irakasle-klaustroarekin batera ikastegi publikoetan eskola mundua euskalduntzeko jarduerak sustatuko ditu. Era berean, eskola mundutik kanpo jarduerak sustatuko ditu euskararen erabilera bultzatzeko helburuz.

EUSKARA ELKARTE EREMUAN

24.- Artikulua- Aguraingo Udalak laguntza edo dirulaguntzen bidez kultura, kirol eta jolasbidezko elkarteak, taldeak eta entitateak euskaraz bakarrik garatuko dituzten jarduerak programak egitea sustatuko du eta, bereziki, talde jasotzailea gazteena edo helduena bada.

25.- Artikulua- Aguraingo Udalak udalerriko kultura, kirol eta jolasbidezko taldeekin eta elkarteekin hitzarmenak eta/edo aitortzen indartu eta bultzatuko ditu bere jarduerak munduan euskara sustatzeko eta erabiltzeko, horretarako helburu hori lortzeko behar diren baliabideak jarriko ditu.

26.- Artikulua- Euskararen alde diskriminazio baikor bat sortzeko, Aguraingo Udalak, laguntzen edo dirulaguntzen bidez Udalerriko edo kanpoko taldeekin edo elkarteekin jarduketa programarekin lotzen denean entitate onuradunari iragarkiak, kartelak eta behar den zenbait propaganda euskaraz eta gazteleraz egiteko konpromisoa jakinarazi beharko dio, beti euskarari tratu berezia emanaz baita hizkuntza hori bakarrik erabiltzea baldin eta bere ulermengarritasuna bermatzen bada

EUSKARAREN ERABILERAREN JARRAIPEN ETA EBALUAKETA BATZORDEA AGURAINGO UDALERRIAN

27.- Artikulua- Euskararen Erabileraren Jarraipen eta Ebaluaketa Batzordea Aguraingo Udalerrian oraingo Ordenantza aplikatzeko eta jarraitzeko etorkizunean hartuko diren neurrien zuzendaritzaren eta jarraipenaren kargu egingo da.

Udal Kulturako Batzordeari dagokio udalerriko hizkuntza normalizaziorako bidezkoak direla uste diren programak onestea eta erabakiak proposatzea, eztabaidatzea eta onartzea.

Euskararen Erabileraren Jarraipen eta Ebaluaketa Batzordea Aguraingo Udaleko ordezkari politikoez gainera, kolektiboen, taldeen, agente sindikalen e.a. ordezkari ez osatua izan daiteke, Aguraingo udalerrian euskararen erabilera normalizatzeko zenbait programa, plan edo ekimenak proposatzeko ahalmenarekin, beti Aguraingo Udaleko Kulturako Batzordeak erabakia hartu ondoren, Udalari planteiatutako ekimenak egiteratzea dagokiolarik. euskararen Erabileraren Jarraipen eta Ebaluaketa Batzordearen garapena hizkuntza horretan bermatua egon beharko du, beti euskaraz garatu ezin dezaketen pertsonen eta/edo kolektiboen parte hartzeko behar diren zenbait bide jarritz.

XEDAPEN GEHIGARRIAK

Lehenengoa.- Oraingo Ordenantzan xedatutakoak aplikatzea seihilabeteko denboraldiko bi alditan gauzatuko da, hauetako bakoitza Euskararen Erabileraren Jarraipen eta Ebaluaketa Batzordeak ebaluatu eta jarraituko duelarik.

Bigarrena.- Erabakiei, jakinarazpenei, xedapenei, ziurtagiriei eta kontratzioei buruz oraingo Ordenantza honetan xedatutakoa, Udalaren giza baliabideak eta materialak kontutan hartuz gauzatuko da.

Hirugarrena.- Udalak, bidezkoak iruditzen zaizkion bideen bitartez, jakinarazpen laburren, gazteleratik euskarara, itzulpen dohaina egingo du, oraingo ordenantzan esaten dena elkarrekin, mertakaritzak, ferietako salerosleak e.a. bete dezaten.

Laugarrena.- Izaera orokorreko informazioetan euskara bakarrik erabiltzea ulergarritasuna bermatzen denean bakarrik egingo da.

Bosgarrena.- Euskararen alde diskrimazio positiboa egiteko, kartelak, inprimakiak e.a. bi hizkuntzetan egiten direnean, ondorengo arauak aplikatuko dira:

a) Letraren tamainuari dagokionez, proportzioa %60tik %40rako izango da euskaraz adierazitako testuaren alde. Bi tamainu desberdin ezarri ezin daitekeenean euskarazko inpresioari letran garrantzi handiagoa emango zaio.

b) Lekuari dagokionez, testua goitik behera banatzen bada, euskarak ezkerrekoa okupatuko du eta, banaketa zeharkakoa bada, goiko lekua okupatuko du.

AZKEN XEDAPENA

Bakarra.-

1. Ordenantza hau 2008ko urtarrilaren 1an sartuko da indarrean.
2. Ordenantza indarrean jarri eta urte batera bere berrazterketa egingo da zenbaiteraino bete den aztertzeko eta bidezkoak diren ekintzak burutzeko.

EUSKARA IKASTEKO LAGUNTZAK EMATEKO ARAUDIA

Lehenengoa.- Araudiaren helburua.

Aguraingo Udalak euskararen normalkuntza lortze aldera eta, bereziki, herritarren artean hizkuntza gaitasuna handitu eta erabilera areagotzeko asmoz, euskararen ikaskuntza bultzatzea erabaki du.

Horretarako, euskara ikastaroak burutzen dituztenei luzatu ohi zaizkien dirulaguntzak zabalduko ditu baita hauek arautzeko oinarriak finkatu ere.

Halaber, Udalak bere urteroko aurrekontuetan xede horretarako aurrekontu sail bat gordetzen dela bermatuko du.

Bigarrena.- Onuradunak.

Dirulaguntzak ondoko baldintzak betetzen dituztenek jaso ahal izango dituzte:

- a) Aguraingo udalerrian erroldatuta egotea, gutxien dela, urtebeteko antzinasunaz, eta erroldatuta ere egotea amaieraraino.
- b) 16 urte baino gehiago edukitzea izena eman orduko.
- c) Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundeak (HABE) onartutako euskaltegiren edo ikastaroren baten matrikulatuta izatea. Horrela izan ezean, aipatutako euskaltegiotako ikastaroetako matrikulak hartuko dira aintzat; hain zuzen ere, ezaugarri bertsuak dituen matrikularik garestiena.
- d) Barnetegiren baten ikasiz gero, aurreko betekizuna betetzea. Dena den, ikastaroak baino ez dira diruz lagunduko. Ostaturia eta mantenua ikasleak ordainduko ditu.
- e) Aukeratutako ikastaroak helduen euskalduntze edo alfabetatze prozesuaren urrats bat gainditzeko beste ordu jasotzen direla bermatu beharko du.
- f) Gutxienez %80eko asistentzia bermatzea edo ikastaroa gainditzea.
- g) Eskatzailea lanik gabe egotea ikastaroa egiten duen bitartean.
- h) Langabezian egon ezean, eskatzailea kide den familia unitatearen diru sarrerek ezin izango dute ondoko zenbatekoak baino gehiago izan: Kide bakarreko familia unitatea: 11.818 euro; kide biko familia unitatea: 17.727 euro; hiru kideko familia unitatea:

23.045 euro; lau kideko familia unitatea: 27.722 €. Hortik aurrera kideko 2.800 euro gehituko da.

i) Euskara ikasteko beste dirulaguntzarik eskuratzeko aukera izanez gero (Merkataritza Ganbarakoa, HABE...), dirulaguntza hori eskatzea.

Hirugarrena: dirulaguntzen zenbatekoa:

a) Eskatzailea lanik gabe badago, matrikula osoa ordainduko zaio. Langabezi aldia eta ikastaroa bat ez badatoz, dirulaguntza langabezian emandako aldiaren araberakoa izango da.

b) Gainerakoek ere matrikula osoa jasoko dute, baldin eta familia unitatearen diru sarrerek arestian aipatutako zenbatekoak gainditzen ez badituzte.

c) Beste erakunderen bati dirulaguntza eskuratu eta araudi honek zehazten duena baino gutxiago jasozer gero, Aguraingo Udalak ordainduko du aldea.

d) Dena den, eskabide bakoitzeko gehieneko dirulaguntza 500,00 euro izango da.

Laugarrena: familia unitatea

a) Eskatzaileak ez badu familia unitaterik eratzen, ondoko kideak zenbatuko dira: eskatzailea, haren gurasoak edo tutoreak, etxean bizi eta 30 urte baino gutxiago dituzten eskatzailearen neba-arrebak eta elbarri fisiko edo psikikoak, baita gurasoen aita-amak ere, baldin eta etxe berean bizi badira.

b) Eskatzaileak, 30 urte baino gehiago izan arren, familia unitaterik eratzen ez badu, kide konputagarri bakarra izango da. Familia unitateak zehaztutako diru sarrera baino handiagoa duelako laguntzarik ez badagokio eskatzaileari eta eskatzaileak ikasturtea hasi eta gero betetzen baditu hogeita sei urteak, eskaera berriro aztertzeke eska dezake.

c) Eskatzaileak, familiari eta ekonomiari dagokienez, independentea dela adierazten badu, egiaztatu egin beharko du, eta horretarako etxebizitzaren jabetza titulua, alokairu kontratua edo alokairu ordainagiriak aurkeztuko ditu. Puntu honi dagokionez, kide konputagarri aurreko puntuan adierazitakoak izango dira.

d) Familia unitatearen errenta kide konputagarri guztiek urtean zehar izandako diru sarreraren batuketa izango da. Laguntza eman ala ez erabakitzeke, zerga aitortpenen likidazio oinarri orokorrari kuota likidua kenduko zaio. Eragiketa eginda, gorago aipatutako zenbatekoak gainditzen diren aztertuko da.

Bosgarrena: aurkeztu beharreko agiriak:

- a) Eskabide orria
- b) Eskatzailearen Nortasun Agiriaren fotokopia
- c) Ikastaroaren ezaugarriak (ikasturtearen hasiera eta amaiera, asistentziari buruzko datuak...) jakinarazten dituen euskaltegiaren agiria.
- d) Langabezian egotekotan, zigilatutako langabezi txartelaren fotokopia edo Gizarte Segurantzaren alta ez dela eman egiaztatzearen agiria.
- e) Gainerako egoeretan familia unitatea osatzen duten kide konputagarri guztien urteko zerga aitortpenaren fotokopia. Zerga aitortpena egitera behartuta ez daudenek behartuta ez daudela eta dituzten diru sarrerak egiaztatzen dituen aldundiaren agiria aurkeztu beharko dute.
- f) Jasotako beste dirulaguntzen zenbatekoa adierazten duen agiria.

Seigarrena: Eskabideak aurkeztea:

- a) Aguraingo udaletxean aurkeztu beharko dira eskariak, uval bulegoetan emandako eskabide orriarekin eta eskatutako agiriarekin batera.
- b) Eskabideak ekitaldiko urriaren 1etik azaroaren 30era arte aurkeztu ahal izango dira, eta diruz laguntzeko moduko aldia urriaren 1etik irailaren 30era artekoa izango da.

Zazpigarrena. eskabideak aztertu eta erabakitzea

- a) Eskatzaileek betekizunak betetzen dituzten aztertuko du udalak eta onartutako eta baztertutakoen zerrenda onartuko ebazpenaren bidez.
- b) Baztertutakoei halere, aukera emango zaie dokumentazioa osatzeko edo, egoki iritziz gero, helegitea aurkezteko, betiere indarrean dagoen legediak ezartzen duenaren arabera.
- c) Beste erakunde batzuetatik laguntza jaso duten kasuei jarraipena egingo zaie, dirulaguntza horren zenbatekoa egiaztatzeko.

Zortzigarrena: Datuen egiazkotasun eza.

Eskabidean aurkeztu beharreko datuen bat edo agiriren bat gorde edo faltsutzeak eskabidea baliorik gabe uztea ekarriko du, eta erantzukizuna eskatzailearen gain geldituko da.

Eranskin honetako euskara ikasteko dirulaguntzak ematea arautzen duen araudia Agurainen Euskara Erabiltzeari buruzko Ordenantzaren baitakoa da, eta 2007ko azaroaren 28an onartu zen behin betiko.

ALKATEA

IDAZKARIA